

Gorzów Wlkp., dnia 15 grudnia 2011 r.

NK.I.4131.453.2011.MGrz

**Rada Gminy
Deszczno**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr XVI/122/2011 Rady Gminy w Deszcznie z dnia 7 listopada 2011 r. w sprawie określenia trybu, sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w części: § 2 ust. 2, § 4 ust. 10 i ust. 12 słów: „oraz grup roboczych”, § 5 oraz § 6 ust. 2 załącznika do uchwały: „Tryb, sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 7 listopada 2011 r. Rada Gminy Deszczno podjęła uchwałę w sprawie określenia trybu, sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Uchwała doręczona została organowi nadzoru w dniu 18 listopada 2011 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała w części: § 2 ust. 2, § 4 ust. 10 i ust. 12 słów: „oraz grup roboczych”, § 5 oraz § 6 ust. 2 załącznika do uchwały: „Tryb, sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania” istotnie narusza prawo, tj. art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym *„rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.”* Przepis powyższy wskazuje zatem nie tylko zagadnienia powierzone radzie gminy do uregulowania w formie uchwały, ale określa jednocześnie granice kompetencji prawotwórczej przyznanej w tym zakresie organowi gminy. Ustawodawca wyznaczył czytelną granicę powierzonej kompetencji, wskazując w ramach art. 9a ust. 15 ustawy, iż rada gminy zobowiązana jest wskazać, w jakim trybie i w jaki sposób będą zarówno powoływani jak i odwoływani członkowie zespołu interdyscyplinarnego. Ponadto

ustawodawca nałożył na radę gminy obowiązek określenia warunków, na jakich zespół ten będzie funkcjonował. Oznacza to, że uchwała, która jest aktem prawa miejscowego musi zawierać odniesienie do zagadnień wskazanych art. 9a ust. 15 ustawy i jednocześnie nie może zawierać postanowień, które wykraczają poza treść tego przepisu.

Tymczasem w § 4 ust. 10 i 12, § 5 oraz § 6 ust. 2 załącznika do uchwały Rada Gminy Deszczno uregulowała kwestię grup roboczych, określając, że zespół interdyscyplinarny może takie grupy tworzyć, wskazała szczegółowe warunki ich funkcjonowania oraz określiła sytuacje kiedy członek grupy roboczej może zostać odwołany. Zdaniem organu nadzoru, rada gminy regulując powyższą materię przekroczyła kompetencję przyznaną jej przez przepis art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. Zgodnie z tym przepisem rada może określić szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, a nie szczegółowe warunki funkcjonowania grup roboczych. Ponadto kwestia grup roboczych została uregulowana przez ustawodawcę w art. 9a ust. 10 – 14 ustawy. Należy zatem uznać, iż ustawodawca kwestii tej nie pozostawił radzie gminy do uregulowania.

Wskazać w tym miejscu należy zespół interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie nie jest organem wewnętrznym rady gminy ani też organem pomocniczym wójta czy gminnej jednostki organizacyjnej. Jest to podmiot odrębny od organów gminy, który realizuje ustawowo określone zadania gminy związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Zespół interdyscyplinarny, realizując przyznane mu zadania, podejmuje i inicjuje działania w stosunku do podmiotów zewnętrznych, do osób żyjących w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie i dotkniętych tym negatywnym zjawiskiem, będących jej ofiarami, a także osób stosujących przemoc w rodzinie. Zespół interdyscyplinarny jako podmiot odrębny od organów gminy jest również uprawniony do tworzenia grup roboczych (art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) i decydowania o warunkach ich funkcjonowania. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ograniczyła natomiast udział organów gminy w stanowieniu o zespole interdyscyplinarnym do obowiązku powołania zespołu i zawarcia porozumień z jego członkami (wójt, burmistrz albo prezydent miasta) oraz określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (rada gminy).

Wobec powyższego, w ocenie organu nadzoru, rada gminy regulując kwestię funkcjonowania grup roboczych przekroczyła kompetencję przyznaną jej przez przepis art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. Zgodnie z tym przepisem rada może określić szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, a nie szczegółowe warunki funkcjonowania grup roboczych.

Ponadto w § 2 ust. 2 załącznika do uchwały Rada Gminy wskazała przedstawicieli instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego. W przepisie tym wymienieni zostali przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej w Deszcznie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Deszcznie, Komisariatu Policji w Gorzowie Wlkp., szkół z terenu Gminy Deszczno, Ośrodka Zdrowia w Deszcznie oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp.

Zgodnie z art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

„W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) organizacji pozarządowych.”

Ponadto w skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi (art. 9a ust. 4 ustawy). W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów innych niż określone w ust. 3, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (art. 9a ust. 5 ustawy). Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika, iż wolą ustawodawcy było, by w skład zespołu obligatoryjnie weszli przedstawiciele instytucji wymienionych w pkt 1 – 6 ust. 3 oraz ust. 4 art. 9a ustawy. Możliwość decydowania przez organ jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wyboru instytucji, z których zostaną powołani członkowie zespołu ogranicza się wyłącznie do możliwości powołania przedstawicieli prokuratury oraz przedstawicieli podmiotów innych niż określone w ust. 3, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ocenie organu nadzoru w badanej uchwale rada gminy dokonała enumeratywnego wyliczenia przedstawicieli podmiotów, którzy wchodzi w skład Zespołu, z pominięciem przedstawicieli organizacji pozarządowych. Nie można uznać, iż Rada Gminy wypełniła delegację określoną w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez wymienienie w pkt 6 ust. 2 § 2 przedstawicieli Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 uchwały nr 183/XXVI/2009 Rady Powiatu Gorzowskiego z dnia 30 czerwca 2009 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. jest samodzielną budżetową jednostką organizacyjną powiatu gorzowskiego z siedzibą w Gorzowie Wlkp. W zakresie realizacji zadań Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. współpracuje na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi (§ 6). Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. jest zatem jednostką organizacyjną powiatu, która w ramach swoich zadań współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Jednakże samo tą organizacją pozarządową nie jest. Oznacza to, iż rada postanowiła odmiennie odnośnie kwestii, którą uregulował już sam ustawodawca w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów wymienionych w powołanym wyżej przepisie wchodzi w skład zespołu obligatoryjnie i nie można tego zagadnienia uznać za powierzone do unormowania radzie gminy w drodze aktu prawa miejscowego.

Ponadto wątpliwości organu nadzoru budzi zapis § 6 ust. 2 załącznika do uchwały, w którym Rada Gminy postanowiła, że członek Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej może zostać odwołany w trybie natychmiastowym zarządzeniem Wójta Gminy Deszczno, w przypadku uzasadnionego podejrzenia o naruszenie zasad poufności danych i informacji uzyskanych w ramach działania w Zespole Interdyscyplinarnym lub grupie roboczej. Zgodnie z przepisem art. 9a ust. 15 rada gminy określa, między innymi, tryb sposób odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, przy czym ten tryb i sposób

muszą być określone w sposób jasny i niebudzący wątpliwości interpretacyjnych. Rada Gminy postanowiła natomiast z jednej strony w § 3 ust. 2 pkt 2, że członek Zespołu odwołuje Wójta na wniosek przewodniczącego Zespołu w przypadku naruszenia przez członka zasady zachowania poufności danych uzyskanych przy realizacji zadań, a z drugiej strony za samo uzasadnione podejrzenie naruszenia tych zasad postanawia o odwołaniu członka Zespołu lub grupy roboczej w trybie natychmiastowym. Uchwała rady gminy powinna być skonstruowana w taki sposób aby adresat mógł z jej treści wyczytać, w sposób niebudzący wątpliwości, jaki obowiązuje tryb i sposób odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Mając na względzie powyższe, należało orzec jak w sentencji.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Teresa Kaczmarek
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

Otrzymują:

1. Adresat

② A/a